

USNESENÍ

Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudkyní Mgr. Ivou Flaxovou ve věci

žalobce: [redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted]

proti
žalované: [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátkou JUDr. Markétou Soukupovou, AK Most
sídlím Josefa Ressler čp. 1808/3, PSČ 434 01 Most

o žalobě na obnovu řízení i pro zmatečnost ve věci stanovení povinnosti zdržet se zásahů do výkonu práva nájemce

takto:

- I. Žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost ze dne 9. května 2019, která byly podány proti stejnému rozhodnutí pod sp. zn. 11 C 86/2016-154 ze dne 28. března 2019 se spojují ke společnému řízení podle ustanovení § 235b odst. (1) o.s.ř..
- II. Žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost ze dne 9. května 2019, která byly podány proti stejnému rozhodnutí pod sp. zn. 11 C 86/2016-154 ze dne 28. března 2019, se zamítají, protože nejsou přípustné.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal dne 9. května 2019 žalobu na obnovu řízení i pro zmatečnost, kde argumentuje tím, že usnesením ze dne 28. března 2019, které se dostalo do dispoziční sféry žalobce dne 24. dubna 2019, Okresní soud v Mostě rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Musilem o návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků zastavením v řízení o osvobození soudních poplatků, kdy bylo součástí odůvodnění, jde-li o takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit, soud řízení zastaví (ustanovení § 104 odst. 1 o.s.ř.). Podle ustanovení § 159a odst. 5 o.s.ř. platí, že jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozhodnutí pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednána znovu. Podle ustanovení § 167 odst. 2 o.s.ř. platí, že není-li dále stanoveno jinak, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení o rozsudku. Žalobce shledal, že Okresní soud v Mostě pouhou zmínkou v usnesení o osvobození od soudních poplatků, nenaplnil doposud tento mimořádný opravný prostředek. Žalobce podal proti usnesení Okresního soudu v Mostě pod č.j. 11 C 86/2016 - 128 ze dne 5. prosince 2018 odvolání dne 23.12.2018, kdy usnesení by vždy mělo být odůvodněné a dostatečně přesvědčivé, aby nebylo možné hovořit o libovůli nebo nadstandardní soudcovské solidaritě ohrožující důvěru veřejnosti, o čemž žalobce není přesvědčen a žalobcem nebylo shledáno věcně správným.

2. Podle žalobce žaloba pro obnovu řízení bude sloužit ke zhojení nedostatků skutkových zjištění, a to z těchto důvodů: A) na základě nových skutečností vyskytnuvších se s důkazy, které žalobce bez své viny nemohl užít v 1. stupni u Okresního soudu v Mostě, potažmo též v odvolacím stupni u Krajského soudu v Ústí nad Labem, protože se jedná o novoty a to pro žalobce může přivodit příznivější rozhodnutí. Tyto skutečnosti a důkazy existovali již v době řízení v 1. stupni Okresního soudu v Mostě a též v odvolacím řízení u Krajského soudu v Ústí nad Labem. B) důvody, které by mohly mít zásadní důvod i v celém průběhu řízení a nejsou skutečností, byly součástí i odvolacího řízení. Není nemožné se domnívat, že pokud došlo k zásadnímu pochybení, tak mohlo být činěno i v průběhu řízení 1. stupně Okresního soudu v Mostě. C) Nové skutečnosti a nové důkazy, jimiž bude prokázáno, že v řízení došlo k vadám, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, kdy jinými má být zpochybněna věrohodnost důkazních prostředků, na nichž spočívalo rozhodnutí soudu 1. stupně Okresního soudu v Mostě o stanovení povinnosti zdržet se zásahů do výkonu práv nájemce. Žalobce dále argumentuje tím, že přípustnost obnovy řízení je dána ustanovením § 228 o.s.ř. odst. 1 písm. a), písm. b) o.s.ř., kdy podle žalobce žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout pravomocný rozsudek nebo pravomocné usnesení, který bylo rozhodnuto ve věci samé. Žalobce dále argumentuje tím, že přípustnost žaloby pro zmatečnost je dána ustanovením § 229 o.s.ř. odst. 3 písm. b) o.s.ř., kdy podle žalobce žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem, a to opakovaně navrhaným znaleckým grafologickým posudkem podpisů předmětné nájemní smlouvy, což je klíčový důkazní prostředek, kdy svědci viděli předmětnou smlouvu a potvrdili její existenci. Dále navržením dalších svědeckých výpovědí. Žalobce podal žalobu pro obnovu řízení a pro zmatečnost s argumentací, že když nebylo na navrhané důkazní prostředky žalobce reflektováno a okresní soud bagatelizoval existenci nájemní smlouvy, potvrzenou svědky ve shora uvedené věci, pro zcela evidentní přivození pro žalobce příznivějšího rozhodnutí, podle ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 (o. s. ř.). Lhůty pro podání žaloby podle ustanovení § 233 zákona č. 99/1963 (o. s. ř.) byly podle žalobce zachovány. Podle žalobce vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti a relevantní důkazy, které existovaly v době původního řízení a které žalobce, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit a provedené důkazy se ukázaly být nepravdivými. Prvotní žaloba byla podána včas, v návaznosti na odvolání.3. Z usnesení č. j. 8 Co 149/2019-171 Krajského soudu v Ústí nad Labem ve věci zastavení řízení o návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků, o odvolání žalobce proti usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 28. 3. 2019 č. j. 11 C 86/2016 – 154 soud zjistil, že se usnesení soudu prvního stupně potvrzuje. Okresní soud v Mostě usnesením ze dne 28. 3. 2018 č. j. 11 C 86/2016-154, doručeným žalobci dne 24. 4. 2019, rozhodl tak, že řízení o návrhu žalobce na přiznání osvobození od soudních poplatků se zastavuje. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že dalšímu pokračování řízení brání překážka věci pravomocně rozhodnuté podle ustanovení § 159a odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), jelikož o totožné věci již rozhodoval usnesením č. j. 11 C 86/2018-128 ze dne 5. 12. 2018. Vzhledem k tomu, že se jedná o nedostatek podmínek řízení, které nelze odstranit, postupoval soud podle ustanovení § 104 odst. 1 o. s. ř. a řízení usnesením zastavil. Proti tomuto usnesení se žalobce odvolal. V odvolání zopakoval dosavadní průběh řízení a namítal, že závěr okresního soudu, že jím podaný návrh na přiznání osvobození od soudních poplatků neobsahuje žádná nová tvrzení ani důkazní návrhy, je nesprávný, jelikož vedle jiného obsahoval tvrzení, že soud chybně zjistil stav majetkových a výtěžkových poměrů žalobce, kdy mu mylně přiřkl vlastnícké právo k nemovitosti v katastrálním území Horní Litvínov, zapsané na [REDAKCE]. Žalobce rovněž uvedl, že rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků považuje toliko za projev profesní solidarity soudu s právní zástupkyní žalované.

3. Protože žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost ze dne 9. května 2019, které byla podány proti stejnému rozhodnutí pod sp. zn. 11 C 86/2016-154 ze dne 28. března 2019, směřují proti nepravomocnému usnesení okresního soudu, kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé, a tudíž nejsou přípustné, rozhodl o nich okresní soud za použití § 228 odst. 1 o.s.ř. a ustanovení § 229 odst. 1 o.s.ř., aniž k jejich projednání nařizoval jednání. Po přezkoumání napadeného usnesení a řízení, které jeho vydání předcházelo, soud podle ustanovení § 228 odst. 1 o.s.ř. a podle ustanovení § 229 odst. 1 o.s.ř., žalobu na obnovu řízení i pro zmatečnost ze dne 9. května 2019, které byly podány proti stejnému rozhodnutí pod sp. zn. 11 C 86/2016-154 ze dne 28. března 2019, zamítl, a to z důvodu, že žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost ze dne 9. května 2019, které byly podány proti stejnému rozhodnutí pod sp. zn. 11 C 86/2016-154 ze dne 28. března 2019, směřují proti nepravomocnému usnesení okresního soudu, kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé. Z obsahu spisu tedy soud zjistil, že žalobcem napadené usnesení č.j. 11 C 86/2016-154 ze dne 28. března 2019 nabylo právní moci dne 14.9.2019, když žaloba na obnovu řízení a pro zmatečnost do tohoto usnesení byly podány žalobcem dne 9.5.2019. Odstavec 2 ustanovení § 228 o.s.ř. vyjmenovává další možná rozhodnutí, která lze žalobou na obnovu napadnout. V každém případě se vždy musí jednat o pravomocná rozhodnutí, což v tomto případě nebylo splněno.

4. Vzhledem k tomu, že žaloba na obnovu řízení je mimořádným opravným prostředkem a dopadá do sféry právní jistoty, je přípustnost žaloby limitována zákonnými důvody. Tyto důvody se týkají pouze skutkových zjištění. Žalobou tedy nelze řešit právní otázky a nesprávná právní posouzení. Důvody pro obnovu řízení dopadají do skutkových zjištění soudu, kdy skutkový stav nebyl zjištěn správně nebo úplně a tyto důvody jsou natolik zásadní, že pravomocné rozhodnutí nemůže vzhledem k těmto okolnostem obstát. Žalobou zároveň nelze napadat soudem provedené hodnocení důkazů. Nelze tedy napadat to, jak soud vyhodnotil provedené důkazy, lze však napadat předpoklady provedeného důkazu (např. věrohodnost svědka, znalce apod.).

5. Zákon rozlišuje dva důvody obnovy řízení. První z těchto důvodů dopadá na situace, kdy se objeví nové skutečnosti, rozhodnutí či důkazy a tyto účastník řízení bez svého zavinění nemohl použít a zároveň tyto jsou způsobilé přivodit pro něj příznivější rozhodnutí. Všechny zmíněné podmínky musí být splněny současně. Jedná se tedy o novosti v řízení, které je třeba hodnotit v souladu s ustanovením § 154 odst. 1 o.s.ř., kdy rozhodný je stav v době vyhlášení. Toto však neplatí pro nové rozhodnutí (např. rozhodnutí jiného soudu, či správního orgánu), kdy toto později vydané rozhodnutí je pro řízení zásadní, např. bylo rozhodnuto o předběžné otázce napadané věci. Splnění okolnosti, že účastník řízení důkazy nemohl bez své viny použít, v žádném případě nedopadá na situace, kdy účastník označil nějakou skutečnost, rozhodnutí či důkaz, ale soud rozhodl, že není nutné jejich dokazování provést. Zároveň nelze tímto způsobem napadat nedostatky v postupu účastníka řízení ve sporném řízení, tj. zejména situace, kdy účastník řízení sám něco zanedbal. Důležitou podmínkou obnovy řízení rovněž je, že by na základě nových skutečností, rozhodnutí nebo důkazů mohlo dojít pro účastníka k příznivějšímu rozhodnutí ve věci. Postačí v tomto případě být jen pravděpodobnost, že by k tomuto mohlo dojít, a to na základě skutečnosti, rozhodnutí či důkazu samotného nebo ve spojení s již provedeným dokazováním. Důvod podle písm. b) se týká důkazů, jejichž provedení nebylo v původním řízení možné, avšak nyní provedeny být mohou. Účastník řízení v tomto případě v původním řízení důkaz řádně označil, ale tento nemohl být z objektivních příčin proveden (např. označil svědka, který byl toho času nedosažitelný). Nejedná se však o situace, kdy účastník označil důkaz, ale o tomto soud rozhodl, že jej neprovede např. z důvodu nadbytečnosti. Podobně jako u prvního důvodu obnovy zákon vyžaduje, aby provedení daného důkazu mohlo přivodit účastníku příznivější rozhodnutí ve věci.

6. Podle ustanovení § 229 odst. (1) o.s.ř., žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout pravomocné rozhodnutí soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu, kterým bylo řízení skončeno, jestliže a) bylo rozhodnuto ve věci, která nenáleží do pravomoci soudů, b) ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost být účastníkem řízení, c) účastník řízení neměl

procesní způsobilost nebo nemohl před soudem vystupovat (ustanovení § 29 odst. 2 o.s.ř.) a nebyl řádně zastoupen, d) nebyl podán návrh na zahájení řízení, ačkoliv podle zákona ho bylo třeba, e) rozhodoval vyloučený soudce nebo přísedící, f) soud byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát, g) bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce nebo přísedícího, h) účastníku řízení byl ustanoven opatrovník z důvodu neznámého pobytu nebo proto, že se mu nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, ačkoliv k takovému opatření nebyly splněny předpoklady. Podle ustanovení § 229 odst. (2) o.s.ř., žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout také pravomocný rozsudek soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu nebo pravomocné usnesení těchto soudů, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, anebo pravomocný platební rozkaz (směnečný a šekový platební rozkaz) nebo elektronický platební rozkaz, jestliže a) v téže věci bylo již dříve zahájeno řízení, b) v téže věci bylo dříve pravomocně rozhodnuto, c) odvolacím soudem byl pravomocně zamítnut návrh na nařízení výkonu těchto rozhodnutí nebo pravomocně zastaven výkon rozhodnutí z důvodu, že povinnosti rozsudkem, usnesením nebo platebním rozkazem uložené nelze vykonat (ustanovení § 261a o.s.ř.). Podle ustanovení § 229 odst. (3) o.s.ř. žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem. Totéž platí, jde-li o pravomocný rozsudek soudu prvního stupně, proti němuž není odvolání přípustné podle ustanovení § 202 odst. 2 o.s.ř.. Podle ustanovení § 229 odst. (4) o.s.ř. žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení, jakož i pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání nebo dovolání pro opožděnost. Podle ustanovení § 230 odst. (1) o.s.ř. žaloba není přípustná proti a) usnesení, jímž bylo rozhodnuto o žalobě z rušené držby; b) jen proti výrokům rozhodnutí o nákladech řízení, o lhůtě k plnění a o předběžné vykonatelnosti; c) jen proti důvodům rozhodnutí. Podle ustanovení § 230 odst. (2) o.s.ř. žaloba na obnovu řízení není přípustná též proti rozsudkům a usnesením, jejichž zrušení nebo změny lze dosáhnout jinak, nepočítaje v to dovolání. Podle ustanovení § 230 odst. (3) o.s.ř. žaloba pro zmatečnost není přípustná také proti usnesení, jímž bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost.

7. Podle ustanovení § 232 odst. (1) o.s.ř. žaloba musí vedle obecných náležitostí (ustanovení § 42 odst. 4 o.s.ř.) obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu je napadá, důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti), vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že je žaloba podána včas, označení důkazů, jimiž má být důvodnost žaloby prokázána, jakož i to, čeho se ten, kdo podal žalobu, domáhá. Podle ustanovení § 232 odst. (2) o.s.ř. rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, a důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti) mohou být měněny jen v průběhu trvání lhůt k žalobě. Podle ustanovení § 233 odst. (1) o.s.ř. žaloba na obnovu řízení musí být podána ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy ten, kdo obnovu navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy, nebo od té doby, kdy jej mohl uplatnit; běh této lhůty však neskončí před uplynutím tří měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí. Podle ustanovení § 232 odst. (2) o.s.ř. po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí může být žaloba na obnovu řízení podána jen tehdy, jestliže trestní rozsudek nebo rozhodnutí o přestupku nebo jiném správním deliktu, na jejichž podkladě bylo v občanském soudním řízení přiznáno právo, byly později podle příslušných právních předpisů zrušeny. Podle ustanovení § 234 odst. (1) o.s.ř., není-li dále stanoveno jinak, musí být žaloba pro zmatečnost podána ve lhůtě tří měsíců od doručení napadeného rozhodnutí. Podle ustanovení § 234 odst. (2) o.s.ř. z důvodu zmatečnosti uvedeného v ustanovení § 229 odst. 1 písm. c) o.s.ř. lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců, která počíná běžet dnem, kdy účastníku byl ustanoven zástupce nebo kdy odpadla překážka, pro kterou nemohl před soudem samostatně jednat nebo pro kterou nemohl před soudem vystupovat, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí. Podle ustanovení § 234 odst. (3) o.s.ř. z důvodu zmatečnosti uvedeného v ustanovení § 229 odst. 1 písm. e) o.s.ř. lze žalobu podat ve lhůtě tří

měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí. Podle ustanovení § 234 odst. (4) o.s.ř. z důvodu zmatečnosti uvedeného v ustanovení § 229 odst. 1 písm. g) o.s.ř. lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl. Podle ustanovení § 234 odst. (5) o.s.ř. z důvodu zmatečnosti uvedeného v ustanovení § 229 odst. 1 písm. h) o.s.ř. lze žalobu podat ve lhůtě 3 měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, dozvěděl o napadeném rozhodnutí. Podle ustanovení § 234 odst. (6) o.s.ř. z důvodu zmatečnosti uvedeného v ustanovení § 229 odst. 2 písm. c) o.s.ř. lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od právní moci usnesení odvolacího soudu o zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí nebo o zastavení výkonu rozhodnutí. Podle ustanovení § 235 odst. (1) o.s.ř. prominutí zmeškání lhůt k žalobě není přípustné. Podle ustanovení § 235a odst. (1) o.s.ř. žalobu projedná a rozhodne o ní soud, který o věci rozhodoval v prvním stupni. Žalobu pro zmatečnost podanou z důvodů uvedených v ustanovení § 229 odst. 3 a 4 o.s.ř. však projedná a rozhodne o ní soud, jehož rozhodnutí bylo napadeno; to neplatí ve věcech, v nichž je k řízení v prvním stupni příslušný krajský soud (ustanovení § 9 odst. 2 o.s.ř.). Podle ustanovení § 235a odst. (2) o.s.ř. pro řízení o žalobě platí přiměřeně ustanovení o řízení v prvním stupni, není-li dále stanoveno něco jiného.

8. Podle ustanovení § 235b odst. (1) o.s.ř. byla-li proti stejnému rozhodnutí podána žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost, spojí soud věci ke společnému řízení. Podle ustanovení § 235b odst. (2) o.s.ř. ustanovení § 92, § 97 a § 98 o.s.ř. pro řízení o žalobě neplatí. Pro řízení o žalobě pro zmatečnost neplatí též ustanovení § 107a o.s.ř.. Podle ustanovení § 235d o.s.ř. soud projedná věc v mezích, ve kterých se ten, kdo podal žalobu, domáhá povolení obnovy řízení nebo zrušení napadeného rozhodnutí pro zmatečnost. Podle ustanovení § 235e odst. (1) o.s.ř. žalobu na obnovu řízení soud usnesením buď zamítne nebo povolí obnovu řízení. Podle ustanovení § 235e odst. (2) o.s.ř. žalobu pro zmatečnost soud usnesením buď zamítne nebo napadené rozhodnutí zruší. Podle ustanovení § 235e odst. (3) o.s.ř., bylo-li stejné rozhodnutí napadeno žalobou na obnovu řízení i pro zmatečnost, může soud povolit důvodně uplatněnou obnovu řízení, jen když žalobu pro zmatečnost zamítne, odmítne nebo o ní zastaví řízení.

9. Podle ustanovení § 235f o.s.ř. zamítá-li soud žalobu proto, že není přípustná, nebo proto, že ji podal někdo, kdo k ní nebyl oprávněn, nebo proto, že byla podána po uplynutí lhůt počítaných od právní moci napadeného rozhodnutí, nemusí nařizovat jednání.

10. Shodně jako žaloba na obnovu řízení je i žaloba pro zmatečnost mimořádným opravným prostředkem a přípustnost žaloby je tak limitována zákonnými taxativně uvedenými důvody. S ohledem na skutečnost, že se jedná o opravný prostředek, není aktivně legitimován k podání žaloby ten účastník řízení, kterému bylo v řízení vyhověno, či jemuž nebyla způsobena žádná újma. Na rozdíl od žaloby na obnovu řízení se v případě žaloby pro zmatečnost jedná o závažné procesní vady. Tyto vážné procesní vady musí být natolik zásadní, že přesahují samotný zájem účastníků řízení, a tedy i ve veřejném zájmu by mělo být napadené rozhodnutí odstraněno. Žaloba pro zmatečnost však neslouží k nápravě skutkových nedostatků a ani k nápravě nesprávného právního posouzení věci. Žaloba pro zmatečnost je tak postavena na kasačním principu, kdy v případě vyhovění žalobě dochází ke zrušení napadeného rozhodnutí. Důvody podle odst. 1 se týkají skončených řízení, a to pravomocných rozhodnutí soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu:

a) Prvním důvodem zmatečnosti je situace, kdy o věci bylo rozhodnuto soudem, ačkoliv věc nenáleží do pravomoci soudu. Pravomoc o věci rozhodnout je blíže upravena v ustanovení § 7 o.s.ř. a zároveň je i neodstranitelnou podmínkou řízení podle ustanovení § 104 o.s.ř..

b) Dalším důvodem zmatečnosti je vystupování účastníka, který postrádá způsobilost být účastníkem řízení. Způsobilost být účastníkem řízení je upravena v ustanovení § 19 o.s.ř. a má ji ten, kdo má právní osobnost nebo ten, komu ji zákon přiznává. Soud je povinen tuto podmínku řízení zkoumat kdykoliv v průběhu řízení, a pokud zjistí, že způsobilost být účastníkem není,

jedná se o neodstranitelnou vadu a řízení podle ustanovení § 104 o.s.ř. zastaví. Nedošlo-li ve výše zmíněném případě k zastavení řízení, žaloba pro zmatečnost je důvodná.

c) Tento důvod zmatečnosti dopadá na odlišnou situaci než důvod pod písm. b). V tomto případě účastník řízení je sice způsobilý být účastníkem řízení, ale nemůže před soudem sám jednat. Absence procesní způsobilosti se uplatňuje u fyzických osob (např. z důvodu nedostatku věku). U právnických osob se tento důvod zmatečnosti objevuje za situace, kdy je sporné, kdo je za právnickou osobu oprávněn jednat, případně tato osoba zcela chybí. V tomto případě se však jedná o vadu odstranitelnou v řízení. Velmi důležité rovněž je, že tohoto důvodu zmatečnosti se může dovolávat pouze osoba, u které existoval důvod zmatečnosti, nikoliv ostatní účastníci řízení.

d) Vzhledem k vyčlenění nesporného řízení do zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, občanský soudní řád upravuje zásadně návrhová řízení. Důvodem k podání žaloby pro zmatečnost je pak situace, kdy soud bez příslušného návrhu (žaloby) sám zahájil řízení a v tomto rozhodl.

e) Posouzení vyloučení soudce z pohledu přípustnosti žaloby pro zmatečnost je nezávislé na posouzení námítky podjatosti uplatněné v řízení. Podjatost soudce je blíže upravena v ustanovení § 14 o.s.ř.. V případě, že následně důvod podjatosti vyjde najevo, je toto důvodem podání žaloby.

f) Tento důvod zmatečnosti se uplatní za situace, kdy o věci rozhodl samosoudce namísto senátu, případně jiný samosoudce nebo senát, než ten, který byl určen rozvrhem práce soudu. Další situací, kdy je uplatněn tento důvod, je situace, kdy o věci rozhodl asistent soudce, justiční čekatel, vyšší soudní úředník či jiná osoba, ačkoli k tomu nebyla podle zákona oprávněna.

g) U tohoto důvodu zmatečnosti je rozhodující zkoumat příčinnou souvislost mezi trestným činem spáchaným soudcem a konkrétním řízením. Není však nutné, aby došlo k samotnému odsouzení soudce v trestním řízení, nýbrž postačí, že spáchaný skutek naplnil znaky trestného činu podle trestního zákoníku. Podstatné je zde rovněž to, zda byl účastník v důsledku spáchaného trestného činu poškozen. Pokud účastník v důsledku spáchaného trestného činu poškozen nebyl, pak žalobu pro zmatečnost nelze uplatnit.

h) Každý má právo jednat před soudem. Pokud byla účastníku řízení tato možnost odňata ustanovením opatrovníka v případě, kdy k tomu nebyly splněny podmínky podle ustanovení § 29 o.s.ř., je toto důvodem žaloby pro zmatečnost. Tato vada řízení však musí být zároveň přítomna u účastníka, kterému byl nezákonně opatrovník ustanoven a pouze tento účastník je oprávněn se zmatečnosti dovolat.

Odstavec 2 vyjmenovává další soudní rozhodnutí, která je možné žalobou pro zmatečnost napadnout, a to z následujících důvodů:

a) První důvod dopadá na otázku litispence, tedy na otázku věci zahájené. K tomuto blíže hovoří ustanovení § 83 o.s.ř.. O téže věci nemohou být zahájena dvě řízení, a tedy pokud by k tomuto došlo, je toto důvodem zmatečnosti.

b) Obdobným případem je res judicata, tedy otázka věci rozsouzené. Není možné, aby tatáž věc byla opětovně v jiném řízení rozhodnuta. Jednalo by se o naprosté narušení principu právní jistoty. Pokud by k tomu došlo, je to jednoznačně důvodem zmatečnosti.

c) Soudní rozhodnutí mají být zásadně vykonatelná, avšak stává se, že tomu tak není. Taková rozhodnutí jsou však pro účastníka mnohdy bezcenná, a s ohledem na existenci věci rozsouzené by nebylo možné dosáhnout požadovaného výsledku. Účastník je tak oprávněn napadnout řízení

jako zmatečné. Z důvodu uvedeného v ustanovení § 229 odst. 3 o.s.ř. lze podat žalobu pro zmatečnost za situace, kdy účastníku byla odňata možnost jednat před soudem. Tuto žalobu může podat pouze ten účastník, kterému tato možnost byla odňata. Právo na projednání věci za účasti účastníka je jednou ze základních zásad civilního procesu, a její nerespektování vede ke zmatečnosti řízení. Příkladem může být situace, kdy soud jedná v nepřítomnosti účastníka, ačkoliv k tomu nebyly splněny předpoklady. Je právem účastníka řízení využít řádné opravné prostředky, a tudíž v případě, že je tato možnost účastníku nezákonně odejmuta, je to důvodem zmatečnosti. Typickým příkladem zmatečnosti podle odst. 4 je situace, kdy soud odmítl odvolání účastníka, ačkoli k tomu nebyly splněny zákonné podmínky.

11. Zákon řeší vztah mezi žalobou na obnovu řízení a žalobou pro zmatečnost tak, že žaloba pro zmatečnost má přednost před žalobou na obnovu. Důvodem je skutečnost, že v případě vyhovění žalobě pro zmatečnost dojde ke zrušení napadeného rozhodnutí, a tím i k nemožnosti obnovit řízení. S odkazem na ustanovení § 235b o.s.ř., kde je tento vztah rovněž řešen, platí, že soud, pokud jsou splněny podmínky (příslušnost soudu), spojí věci ke společnému řízení. V takovém případě soud může povolit obnovu pouze za situace, kdy nevyhoví žalobě pro zmatečnost. Pokud není možné spojení věci, tak rovněž platí přednost žaloby pro zmatečnost, a v takovém případě soud o obnově rozhodne až po skončení řízení o žalobě pro zmatečnost. Podání žaloby pro zmatečnost je důvodem pro přerušování řízení o obnově.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem prostřednictvím Okresního soudu v Mostě.

Most 2. července 2020

Mgr. Iva Flaxová, v.r.
samosoudkyně

